

Nr 113.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1949/50 till fångvårdsstyrelsen m. m. jämte i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln, punkterna 33 och 34, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1949/50 såsom förslagsanslag beräkna till Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar 627 000 kronor och till Fångvårdsstyrelsen: Omkostnader 71 500 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 128, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 18 mars 1949, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för fångvårdsstyrelsen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för styrelsen, att tillämpas under budgetåret 1949/50, dels ock för nämnda budgetår såsom förslagsanslag anvisa till Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar 580 500 kronor och till Fångvårdsstyrelsen: Omkostnader 72 500 kronor.

1:o) **Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar.** Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 627 000 kronor.

Efter av Kungl. Maj:t lämnat uppdrag har statens organisationsnämnd verkställt en översyn av fångvårdsstyrelsens organisation. Beträffande den närmare innebörden av nämndens förslag ävensom däröver avgivna yttranden torde få hänvisas till propositionen.

Departementschefen har i huvudsak biträtt nämndens förslag. Sålunda förordas bl. a. sammanförande av en del ärenden med inbördes samband till en och samma byrå och sammanslagning av kansli- och kameralbyråerna till en administrativ byrå. Ett av nämnden framlagt förslag om överflyttande till statens kriminaltekniska anstalt av straffregistret anses dock i avvaktan på vissa utredningar icke böra genomföras.

För handläggning av vissa frågor rörande fångvårdens allmänna organisation anses en särskild tjänsteman böra under en övergångstid ställas till överdirektörens förfogande. Härtill föreslås skola anlitas någon befattningshavare tillhörande fångvårdsstaten. Under tjänstgöringen hos styrelsen skulle denne enligt Kungl. Maj:ts bestämmande äga uppbära tilläggsarvode.

I anledning av organisationsnämndens förslag föreslås inrättande av en befattning som förste byråsekreterare i Ce 29 för undervisningsärenden, en

befattning som förste byråsekreterare i Ce 29 på administrativa byråns personalsektion och en befattning som förste byråingenjör i Ce 29 på arbetsbyrån. Beträffande sistnämnda befattning framhåller departementschefen bl. a. följande.

För att på rätt sätt anpassa fångvårdens arbetsdrift efter verkställighetsreformens krav är det nämligen av största värde att styrelsen inom sig äger tillgång till en kvalificerad tekniker med insikt i de speciella problem som sysselsättningsfrågorna inom fångvården erbjuda. Befattningshavaren bör samtidigt ha driftsekonomisk inriktning och blick för var inom arbetsdriften rationaliseringsåtgärder främst böra vidtagas. Han bör även kunna bedöma, om förhållandena i de enskilda fallen äro sådana att experter böra rådfrågas. Nuvarande möjligheter att av arbetsdriftens medel utgiva konsultationsarvoden böra därför bibehållas. Den nye befattningshavaren bör vidare på rätt sätt tillvarata anlitade specialisters råd och anvisningar, omsätta dem i praktiken med hänsyn till fångvårdens krav samt tillse att de icke så småningom eftersättas. Arbetstiden bör i stor utsträckning utnyttjas för besök vid anstalterna. Tvivel torde icke råda därom, att en tekniker av detta slag får kontinuerlig sysselsättning och är ekonomiskt väl motiverad inom en verksamhet av så stor omfattning som fångvårdens arbetsdrift.

De organisatoriska förändringarna möjliggöra å andra sidan vissa indragningar. En byråchefstjänst i Ca 33 och en förste byråsekreterartjänst i Ca 27 föreslås sålunda skola indragas respektive uppföras på övergångsstat, varjämte fyra kontors- eller skrivbiträdesbefattningar indragits. Med hänsyn till svårigheten att exakt bedöma behovet av sådan personal förordas dock att visst belopp, motsvarande lönen till två kontorsbiträden, övergångsvis ställes till Kungl. Maj:ts förfogande såsom reserv. Indragning av ytterligare biträdestjänster kan antagligen ske efter genomförandet av nämndens förslag om viss rationalisering av centrala fångregistret. Då emellertid omläggningen av registret icke kan genomföras förrän under loppet av nästa budgetår, är det icke påkallat att nu ifrågasätta någon begränsning av registrets personal.

Vidare föreslås en amanuensstjänst och två extra ordinarie aktuarietjänster indragna, samt en vakant assistenttjänst i Ca 20 och en amanuensstjänst utbytta mot kansliskrivarebefattningar.

Byråchefen, förste byråinspektören och en byråsekreterare på arbetsbyrån föreslås överförda på ordinarie stat.

Genom de föreslagna personalförändringarna har anslaget nedräknats med 46 500 kronor till 580 500 kronor.

Utskottet har i förevarande sammanhang till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Mosesson* väckt motion (II:345), vari hemställts, att riksdagen vid behandling av ifrågavarande proposition måtte uttala, att innehavaren av den föreslagna befattningen såsom förste byråingenjör å fångvårdsstyrelsens arbetsbyrå skall besitta i motionen närmare angivna kvalifikationer.

Motionären har härom anfört följande.

Enligt min mening är det angelägnaste, om befattningshavaren skall bli fångvården till nytta, att tjänstinnehavaren besitter organisationsförmåga och är väl insatt i de speciella sysselsättningsfrågorna inom fångvården. Sys-selsättningen vid fångvårdens anstalter avser arbete åt fullt arbetsföra, partiellt arbetsföra och i arbetsterapiens form åt grava psykopater och sinnessjuka samt bedrivs i en mångfald arbetsgrenar. Innehavaren av den föreslagna tjänsten bör vidare hava sådan insikt om fångvårdens arbetsdrift, att han kan bedöma var rationaliseringsåtgärder kunna sättas in.

I en inom första kammaren av herr *Schlyter m. fl.* väckt motion (I: 33) ävensom i en inom andra kammaren av herr *Hedlund* i Östersund *m. fl.* väckt motion (II: 61) har bl. a. hemställts om viss förhöjning av fångvårdsstyrel-sens avlönings- och omkostnadsanslag för budgetåret 1949/50. Ifrågavarande motioner ha behandlats i utskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 2, punkten 30:o), samt icke vunnit riksdagens bifall.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t föreslagna omorganisationen av fång-vårdsstyrelsen medför en icke obetydlig kostnadsbesparing, varjämte den i betydande hänseenden synes leda till en effektivisering av styrelsens arbete. Utskottet tillstyrker därför, att densamma genomföres, och vill samtidigt framhålla vikten av att fortsatt uppmärksamhet ägnas åt möjligheterna till ytterligare besparingar i personal och kostnader. Vad särskilt angår det hos styrelsen förda straffregistret, finner utskottet det angeläget, att frågan om en sammanslagning — utan att vederbörlig sekretess eftersättes — med det hos statens kriminaltekniska anstalt förda registret snarast blir klarlagd, så att det dubbelarbete, som f. n. i vissa hänseenden torde pågå, kan und-vikas.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande personalorganisationen har icke givit utskottet anledning till erinran. Beträffande den föreslagna befattningen som förste byråingenjör i lönegrad Ce 29 å arbetsbyrån ha i motio-nen II: 345 framförts vissa synpunkter rörande de kvalifikationskrav, som böra uppställas för befattningens innehavare. Därvid ha särskilt framhållits organisationsförmåga, kännedom om sysselsättningsfrågorna inom fångvår-den och insikt i fångvårdens arbetsdrift. Även departementschefen har fram-hållit, att befattningshavaren bör ha driftsekonomisk inriktning och blick för var inom arbetsdriften rationaliseringsåtgärder främst böra vidtagas. Ut-skottet delar den uppfattning, som sålunda kommit till uttryck. Då motionä-rens önskemål i huvudsak synas kunna tillgodoses genom en befattning av den karaktär, som departementschefen föreslagit, torde emellertid något sär-skilt uttalande i denna fråga från riksdagens sida icke vara påkallat.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet, med tillstyrkande jämväl i övrigt av Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

I. att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för fångvårdsstyrelsen:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överdirektör	Co 17
3 byråchefer	Ca 33
1 byrådirektör	Ca 31
1 förste byråsekreterare	Ca 29
1 förste byråinspektör	Ca 27
2 förste byråsekreterare	Ca 27
1 kamrerare	Ca 27
2 aktuarier	Ca 24
2 byråsekreterare	Ca 24
2 kansliskrivare	Ca 15
1 kontorist	Ca 13
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
2 kanslibiträden	Ca 11
2 expeditionsvakter	Ca 9
9 kontorsbiträden	Ca 8
Tjänsteman å övergångsstat.	
1 förste byråsekreterare	Ca 27
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 24.	
1 förste byråingenjör	Ce 29
2 förste byråsekreterare	Ce 29;

b) fastställa följande avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen, att tillämpas under budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 290 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förlagsvis</i>	» 13 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 216 900
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	» 58 800
	Summa kronor 580 500;

c) till *Fångvårdsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1949/50 under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 580 500 kronor.

II. att motionen II: 345 må anses besvarad med vad utskottet ovan anför.

2:o) **Fångvårdsstyrelsen. Omkostnader.** Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 71 500 kronor.

För att möta ytterligare utgifter, som uppstå vid genomförandet av organisationsnämndens personalbesparande förslag, huvudsakligen avseende omläggning av centrala fångregistret, föreslås för nästa budgetår en höjning med 1 000 kronor av delposten till övriga expenser.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Fångvårdsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 72 500 kronor.

Stockholm den 29 april 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Rickard Lindström, Sven Larsson, Gränebo, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Berling, fröken Andersson, herrar Sundelin, Hesselbom, Andrée och Ivar Persson; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Boman i Kieryd, Hjalmarson, Mårtensson i Uddevalla, Rubbestad, Ståhl, Lindholm, Pettersson i Dahl, Bergstrand, Hoppe, Persson i Vinberg och Henriksson.
